

Použití „psychoterapie zaměřené na klienta“ v rámci integrativní psychoterapie za účelem pomoci klientovi se zvládnutím exekutivních poruch; případ „Judita“

Using Client-Centered Psychotherapy Embedded Within A Pluralistic Integrative Approach to Help a Client With Executive Dysfunction: The Case of „Judith“

Autoři: Tony Ward¹ & Kevin Hogan²

¹ - University of West of England, Bristol, England

² – Newman University, Birmingham, England

Pragmatic Case Studies in Psychology, Volume 11, Module 1, Article 1, July, 2009.

Volný překlad: Tereza Krčmová

Na úvod tohoto článku autoři věnují velkou část pozornosti popisu „Judity“, jakožto zkoumané osoby při jejich studii a následně pak v obecné rovině popisu exekutivních poruch, popisu nedirektivního vedení terapie a integrativní terapie. V závěru se pak věnují samotnému plánu léčby Judity.

Judita je 48 letá klientka trpící emocionálními poruchami a dlouhotrvajícími exekutivními poruchami, způsobenými zraněním hlavy, které se jí přihodilo při pracovní činnosti před 10 lety. Dalším důvodem jejího vstupu do terapie byl i rozvod s manželem. Manžel ji opustil kvůli jiné ženě tři měsíce před zahájením terapie. U Judity se vyskytovaly tendence k sebepoškozování a sebevražedné myšlenky, potažmo byl u ní zaznamenán jeden sebevražedný pokus, a to snaha o předávkování léky. V době před zraněním pracovala v oblasti vzdělávání. Při své práci měla velkou zodpovědnost. Po nehodě byla nějaký čas v bezvědomí, trpěla posttraumatickou amnézií, která trvala 12 týdnů. Snažila se vrátit do práce, ale bez úspěchu. Nebyla schopna zorganizovat si svou práci a úspěšně ji tak zvládnout. Byla tedy nucena svou práci opustit, načež dostala částečný invalidní důchod. Byla tedy ženou v domácnosti, ale i při této činnosti vyžadovala velkou péči svého manžela. Měla velké obtíže při zabezpečování domácnosti, a to vč. děláním svačín pro děti. V rámci kognitivních poruch se u Judity také objevovala mj. perseverace myšlení, jinak řečeno ulpínavost a nevypravenost v myšlení.

Autoři exekutivní poruchou označují zhroucení kognitivních a behaviorálních procesů, které regulují, kontrolují a spravují dosahování cílů. Kognitivní porucha může proto zahrnovat problémy jako je nezdrženlivost, impulsivnost, neschopnost plánování, neschopnost dosahovat cíle, nevhodné chování (agresivní, sexuální) atd. Následkem toho se pak ve většině

případů vyskytují intenzivní pocity frustrace, distres, narušené sociální vztahy, při kterých se zvyšuje i riziko rozpadu partnerství.

Případová studie „Judith“ popisuje úspěšně vedenou psychoterapeutickou práci, při které byly stanoveny vhodné terapeutické postupy, které zohledňovaly možnosti a limity klientky. Délka a povaha sezení byla různá, zahrnovala netradiční techniky zaměřené na kognitivní poruchu, jež udržovala klientčinu pozornost.

Plán léčby byl rozdělen na dvě části, celkově pak terapie trvala 65 sezení. V první části byla aplikována technika nedirektivního způsobu vedení, alias terapie zaměřená na klienta, kde se řešil problém klientčiny emocionality ve vztahu k opuštění manželem. Konkrétně pak, první sezení byly věnovány seznamování, navazování bezpečného prostředí, při pátém sezení začalo docházet u klientky ke změně, začala akceptovat své pocity zoufalství a začala přehodnocovat vztah, co měla s manželem, s tím, že začala pociťovat zlobu vůči manželovi a jeho chování. Klientka se tak posunula dál od samotného sebeobviňování. Díky tomu byla schopná nahlížet jiným způsobem na řadu dalších věcí. Uvědomila si, že mnoho záležitostí v jejím životě bylo způsobeno jejím manželem, ne jí samotnou. Po osmi týdnech se začaly vynořovat další problémy, zejména neschopnost Judity vypořádat se s domácími pracemi.

V druhé části pak byly použity techniky integrativní psychoterapie. Příkladem může být důsledné upozorňování na opakující se obsah v rámci klientčina vyprávění. Tímto postupem terapeut úspěšně dosáhl eliminace perseverace myšlení klientky.

Výsledkem této terapie byla zvýšená osobní a životní spokojenost klientky. Toto subjektivní hodnocení bylo také potvrzeno též statisticky významnými výstupy. Osobní spokojenost byla u klientky měřena jak před, tak i po ukončení psychoterapeutické péče, za použití ABA testu a dalších testových metod.

Předchozí studie a práce poukazovaly, že psychoterapie vč. psychoterapie vedené nedirektivním způsobem, u klientů s kognitivními poruchami, je značně problematická. Případ „Judith“ může být inspirací, jak nedirektivní způsob vedení terapie může být efektivní při řešení intenzivního stresu a perseverace myšlení u osob, jež mají v osobní anamnéze poranění hlavy.

Judita po ukončení terapie dále docházela na komunitní setkání, úspěšně se rozvedla a za podpory svých tří dětí spokojeně funguje samostatně ve svém domě.